

LHL

**Landsforeningen for
hjerte- og lungesyke**

Tlf: +47 22 79 90 00
Faks: +47 22 22 50 37

Besøksadresse:
Storgata 33 A, 6. etasje.
0184 Oslo

Postadresse:
Pb 8768 Youngstorget
0028 Oslo

post@lhl.no
www.lhl.no

Organisasjonsnummer:
940 190 738

Bankkonto:
8200 02 33311

Helse- og omsorgsdepartementet
P.b. 8011 Dep.
0030 Oslo

Vår ref :
Deres ref :
Dato 19. april 2012

HØRINGSSVAR OM ENDRINGER I TOBAKKSKADELOVEN

Innledning

LHL vil innledningsvis uttrykke stor støtte til regjeringens politikk for tobakksforebyggende arbeid.

Vi mener det er nødvendig med tøffe tiltak for å forebygge de negative helsekonsekvensene av tobakk. Det er meget godt dokumentert at både på individnivå og i et folkehelseperspektiv er tobakk årsak til store helseskader. I tillegg til det som foreslås i høringsnotatet er det viktig å satse på tiltak som røykeavvenningskurs. LHL mener også at medisiner til bruk i røykeavvenning må omfattes av blåreseptordningen. Vi mener også at nikotinpreparater som tyggegummi og plaster må bli langt billigere.

§ 1. Formål

LHL støtter formålsbeskrivelsen. Vi ber allikevel departementet vurdere om det eksplisitt bør fremgå at målet er et tobakksfritt samfunn i for eksempel 2040.

§ 5A. Forbud mot selvbetjening av tobakksvarer

LHL støtter et forbud mot selvbetjening av tobakksvarer.

§ 11. Aldersgrenser

LHL mener aldersgrensen for kjøp av tobakksvarer må være 20 år. Det er svært viktig å ha tiltak og regler som forebygger at unge begynner med tobakk. Det betyr at tobakk må gjøres minst mulig tilgjengelig for denne aldersgruppen. LHL er enig med Helsedirektoratet i at det vil bli langt vanskeligere for 16-åringer å kjøpe tobakk om aldersgrensen er 20 år i stedet for 18 år. Sett i sammenheng med at det er svært få over 20 år som begynner å røyke fremstår 20 årsgrense for kjøp av tobakk som et effektivt tiltak for å få ned røykeandelen blant unge.

Heves aldersgrensen for kjøp av tobakksvarer til 20 år, er det naturlig at aldersgrensen for selger også er 20 år. Men det viktigste for LHL er at aldersgrensen for kjøp av tobakksvarer heves til 20 år.

§ 12. Røykeforbud i lokaler og transportmidler

LHL viser til at det i Finland er innført krav om at alle hoteller skal være røykfrie. Vi mener et tilsvarende krav må innføres i Norge. Departementet viser til at markedet synes å regulere dette selv ved at mange hoteller er røykfrie og at hoteller ellers får stadig færre røykerom. Dette er en positiv utvikling, men gir ikke tilstrekkelig sikkerhet for at det er røykfritt rom tilgjengelig for de som ønsker det.

Når det gjelder transportmidler, forutsetter vi at dette også omfatter drosjer.

LHL mener det ikke er noen grunn til å begrense et krav om røykfrihet til inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven er det krav om at all virksomhet rettet mot allmennheten skal være universelt utformet. Et tilsvarende krav må gjelde for hvilke virksomheter som skal ha røykfrie inngangspartier. Da vil for eksempel butikker, kjøpesentre, apoteker etc. være omfattet.

LHL mener det ut fra helseforebyggende betraktninger bør være forbud mot røyking på uteserveringer. LHL tror andre løsninger bare vil generere nye kreative måter for å omgå regelverket. Departementet ber om høringsinstansenes syn på buffersoner kontra nasjonale retningslinjer for innebygging. Subsidiært støtter vi da innføring av buffersoner. Men vi mener at dette må kombineres med tydeligere nasjonale regler om innebygging.

§ 12A. Vern av barn mot passiv røyking

LHL støtter en normativ bestemmelse som skal verne barn mot passiv røyking. I tillegg mener vi at det må innføres et sanksjonerbart forbud mot røyking i bil når barn er tilstede. Dette kan enkelt håndheves på samme måte som bilbeltepåbudet.

§ 12B. Tobakksforbud i lokaler og uteområder til barnehager

LHL støtter innføringen av tobakksforbud i lokaler og uteområder til barnehager. Vi mener imidlertid at forbudet ikke går langt nok. Det må også innføres et forbud mot tobakksbruk for ansatte i arbeidstiden. I en barnehage er det barn som kan få til dels alvorlige helsemessige utslag av å bli eksponert for røykelukt i klær. For å forebygge dette er det viktig at ansatte er røykfrie i arbeidstiden. Et annet moment er at barna også tas med på uflukter utenfor barnehagen. Da kan ansatte, ut fra hva som foreslås, fritt benytte tobakk. Den beste måten å forebygge at barnehagebarn blir eksponert for røyk, er et totalforbud for ansatte å røyke i arbeidstiden.

§ 12C. Tobakksforbud for elever i skoletiden og i skolens uteområder.

LHL støtter tobakksforbud for elever i skoletiden og i skolens uteområder. Men mener at forbudet ikke går langt nok. Det må også innføres et forbud mot tobakksbruk for ansatte i arbeidstiden. Unge begynner i hovedsak med tobakk i en alder der de går i grunn- eller videregående skole. Lærere er rollemodeller og bør ikke bruke tobakk foran elever. Et forbud mot å røyke eller bruke snus på skolen uteområder er ikke nok til å ivareta dette viktige hensynet. Det er også slik at noen elever på grunn av for eksempel allergi, kan få anfall av røykelukt i klær. Lovforslaget forbyr ikke ansatte å bruke tobakk når de har med elever utenfor skolens område, for eksempel på skoleturer eller ekskursjoner. Det er derfor nødvendig med et forbud mot at ansatte i grunn- og videregående skoler kan bruke tobakk i arbeidstiden.

§ 22. Bevillingsplikt

LHL støtter innføring av en bevillingsordning for å selge tobakksvarer.

§ 32. Inndragning av salgsbevillinger.

LHL mener terskelen for å miste retten til å selge tobakk ved brudd på tobakksregelverket må være lav. Vi mener kommunen i slike tilfeller skal inndra bevillingen og ikke ha en valgfri adgang til dette.

Øvrige merknader

LHL mener det må innføres et forbud mot at ansatte i helsetjenestene røyker i arbeidstiden. Tobakk er enkeltfaktoren til de største helseskadene i befolkningen. I en slik sammenheng er det viktig at de som arbeider med konsekvensene av tobakksutløste helseskader, iallfall ikke røyker i arbeidstiden. De som jobber i helsetjenestene vil også regelmessig komme i kontakt med personer som blir syke av for eksempel røykelukt i klær. Dette er også en god grunn til å ha et forbud mot røyking i arbeidstiden for denne gruppen ansatte.

Barn må sikres et mest mulig røykfritt miljø. LHL mener derfor at alle ansatte som jobber med barn og unge som for eksempel miljøarbeidere, støttekontakter etc., må ha et røykeforbud i arbeidstiden.

LHL mener at målet på sikt må være et generelt forbud mot røyking i arbeidstiden. LHL ber derfor departementet om å komme tilbake med en egen sak om dette.

LHL er i tvil om det for eksempel kun bør være dagligvarebutikker som kan få bevilling til å selge tobakk. Men har landet på at vi nå ikke vil foreslå en slik begrensning.

En klar forutsetning for at det ikke gjøres begrensninger på antall utsalgssteder i forhold til det som gjelder nå er at tilsyn og sanksjoner fungerer effektivt.

Departementet ber spesielt om synspunkter på om kommunen skal få anledning til selv å begrense antall utsalgssteder. Det vises til at man da ikke kan ha regler som gir rett til bevilling om kravene i loven er oppfylt. LHL ser at det er gode grunner for begge løsninger. På den ene side kommunens mulighet til å begrense tilgangen på tobakk i kommunen og på den annen side en enkel og praktikabel ordning for bevillingssøkere og bevillingsmyndighet. Under den forutsetning at kontrollen med at reglene etterleves er god nok, kan vi støtte forslaget om at de som oppfyller kravene får bevilling. Et annet spørsmål er om en kommune som for eksempel av helsepolitiske grunner ikke ønsker noen utsalgssteder for tobakk i kommunen, skal gis mulighet for det. Vi ber derfor departementet vurdere denne muligheten.